

אֶלְדָּנוֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֵבֶת

פְּרָשַׁת פֶּלֶק

כ"ז, אֲדָר א' 3

הַחֲדוּשׁ הוּא שֵׁישׁ בְּזָה מְדֻרְגוֹת, אָדָם עוֹשֶׂה עוֹד קֶצֶת הַדּוֹר ב'וֹלָא יִרְאֶה' יֵשׁ לוֹ עוֹד הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, עוֹד דְּרָגָה בְּקִרְבַּת ה', וְאִם ח"ו עוֹשֶׂה פְּחוֹת הַדּוֹר הָרִי זֶה בְּחִינָה שֶׁל 'וְשֵׁב מֵאַחֲרָיו' רח"ל. וְהוּן הֵן הַדְּבָרִים שְׂאֵמְרוּ חז"ל 'כָּל מְקוֹם שְׂאֵתָה מוֹצֵא גֵדֵר עָרוֹה אֵתָה מוֹצֵא קִדְשָׁה', הֵינֵה, עוֹד גֵּדֵר קִדְשָׁה פְּרוּשׁוֹ עוֹד קִרְבַּת אֱלֻקִּים.

מְדוּעַ לֹא אֶכֶל מֵהַדְּגִים

הַרְה"ק רַבֵּי יִשְׂרָאֵל אַבִּיחֲצִירָא זִיע"א, ה'בַּבְּא סַאֲלִי, הַקֶּפֶיד עַל נְשׁוֹת הַבֵּית שֶׁלֹּא תִצְאָנָה מִן הַבֵּית לְלֹא צָרָה. סְפָרָה הַרְבֵּנִית ע"ה כִּי הִיא לֹא הַפִּירָה אֵת הָרְחוּב שְׁבוּ הָיוּ גָרִים.

וּמַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה, שְׁהַרְבֵּנִית נּוֹכַחָה לְדַעַת בְּיוֹם חֲמִישִׁי כִּי חֲסָרִים מַעֲט דְגִים לְשַׁבָּת, וְלֹא יִכְלֶה לְשַׁלַּח שְׁלִיחַ לְקַנֵּית הַדְּגִים, הִיא יִצְאָה מִן הַבֵּית בְּהַחֲבֹא כְּדִי לְקַנֵּית דְגִים לְשַׁבָּת, אֲךָ מַעֲיִנֵי רוּחוֹ שֶׁל רַבְּנֵנוּ לֹא נִסְתַּר דְּבַר: הוּא לֹא אֶכֶל מִן הַדְּגִים הָאֵלֶּה בְּשַׁבָּת. וְהַרְמֵז הַדֵּק הִיָּה מוֹבֵן דִּי צָרְכוּ.

כְּשֶׁרָצוּ בְּנוֹת הַבֵּית לְקַנֵּית שְׁמָלוֹת לְעֵצְמוֹן, דוֹרֵשׁ הִיָּה רַבְּנֵנוּ לְהַבִּיא תּוֹפְרַת הַבֵּיתָה שֶׁתִּתְפַּר לָהֵן בְּגָדֵי צְנִיעוּת לְפִי מִדּוֹתֵיהֶן, וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יִשׁוּטְטוּ בְּרְחוּבוֹת בְּחַפּוּשׁ אַחֲרֵי בְּגָדִים ('הַסַּבָּא קַדִּישָׁא - בַּבָּא סַאֲלִי עֵמוּד סח).

הַתְּגָלוֹת ה'עֵטְרַת צְבִי' מְזִידִיטְשׁוּב

עֲבָדָה נוֹרָאָה סִפְר פֶּעַם הַרְה"ק רַבֵּי אֶהֱרֹן רֵאטָה זִיע"א, בַּעַל 'שׁוֹמֵר אֲמוּנִים', בְּפִרְטוֹת לְמַקְרָבֵיו, פֶּעַם אַחַת לְאַחַר תְּפִלַּת שַׁחֲרִית כְּשֶׁנִּכְנַס לְנוֹה קִדְשׁוֹ שֶׁלַּח לְקִרָא לְאַנְשֵׁי בֵיתוֹ וּלְכַמָּה מִקְרָבִים, וְסִפֵּר אֵז בְּהַתְּרַגְשׁוֹת עֲצוּמָה, וּמַעֲיִנֵי הַקְּדוּשׁוֹת זָלְגוּ דְמַעוֹת, הָאִיף שְׁבֹזָה הַלִּילָה הִיָּה לוֹ חֲזִיוֹן נוֹרָא, שְׂרָאָה אֵת הַרְה"ק בַּעַל 'עֵטְרַת צְבִי' מְזִידִיטְשׁוּב זִיע"א, וְהִיָּה מֵתָאֵר אֵת צוּרְתוֹ הַקְּדוּשָׁה וְהַדִּיקָנָא קַדִּישָׁא שֶׁל ה'עֵטְרַת צְבִי'. וְהִרְאָה לְעֵטְרַת צְבִי זִיע"א אֵת סִפְרוֹ הַקְּדוּשׁ 'שׁוֹמֵר אֲמוּנִים'. וַעֲיָן בּוֹ וְאַחַר

חֲדוּשׁ גְּדוֹל חֲדָשׁ ה'חֲפֶץ חַיִּים' בְּדַבְּרֵיו

מֵה טַבּוֹ אֶהֱלִיף יַעֲקֹב וְגו' (כד, ה).

בְּאַחַד הַכְּנוּסִים שֶׁהַתְּאַסְפוּ הָאֲנָשִׁים בְּאוּלָם עֲנֹק הוֹכֵן לְנִשְׁיִם מְקוֹם מִיחַד בִּיִצִיעַ לְמַעְלָה. הִיָּה זֶה קִדְשׁ בּוֹאוֹ שֶׁל הַרְה"ק ה'אֲמַרִי אָמַת' מְגוּר זִיע"א אֶל הַמְּקוֹם, הַחֲסִידִים שֶׁהִגִּיעוּ לְשֵׁם לֹא הִנִּיחוּ אֵת הַדְּבַר וְלֹא הִסְפִּימוּ שֶׁתִּהְיֶה אֶפְשָׁרוֹת שִׁירָאוּ אֵת הַנְּשִׁים לְמַעְלָה, וְאֵמְרוּ כִּי עַד שֶׁלֹּא יִתְקַו וְיִלוֹן לֹא יִנִּיחוּ לְאֲדָמוֹ"ר מְגוּר לְהַכְּנִס לְאוּלָם.

הַתְּעוֹרֵר וּפְחוֹ גְּדוֹל בֵּין הַנְּאָסְפִים, אֵלֶּה טוֹעֲנִים שֶׁהִגְבַּהּ בּוֹ נִמְצָאת הַעֲזֵרַת נְשִׁים מִסְפִּיק וּמַבְדִּיל דִּין, וְאֵלֶּה מִתְּעַקְשִׁים כְּנִגְדָם. נִמְנוּ וְגִמְרוּ לְשַׁאֵל אֵת מְרַנָּא ה'חֲפֶץ חַיִּים' זִיע"א וְכַכֵּל הַיּוֹצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה.

לְאַחַר שֶׁשָּׁמַע דְּבָרֵי שְׁנֵי הַצְּדָדִים אָמַר ה'חֲפֶץ חַיִּים', שְׂאֵע"פ שֶׁהַדְּבַר מִתָּר עַל פִּי דִין, אֲמַנָם כִּיּוֹן שְׁבָאִים כְּאֵלֶּה הַמְּבַקְשִׁים לְהַחֲמִיר בְּזֶה חִיבִים לְהַעֲנוֹת לָהֶם וּלְהַתְקִין אֵת הִירֵיעוֹת. וְאָמַר: מֵה הָאֶסוֹן הַגְּדוֹל בְּיִתְרָה שִׁיכּוֹל לְהִיּוֹת לְכֻלֵּל יִשְׂרָאֵל? שֶׁהַקַּב"ה יַעֲזֹב אוֹתָנוּ רח"ל, שִׁכּוֹן כָּל זְמַן שֶׁהוּא יִת"ש אֶתְנוּ אֲזִי גַם כִּי אֵלֶּךָ בְּגִיא צְלָמוֹת לֹא אִירָא רַע כִּי אֵתָה עַמְדִי, אֲמַנָם אִם ח"ו לֹא זוֹכִים לְמַצֵּב הַזֶּה אֵלֶּה הַקַּב"ה עוֹזֵב אוֹתָנוּ אֵז 'הַסְּתַרְתָּ פְּנִיךָ הִיּוֹתִי נְבָהֵל'. הַמְּשִׁיף הַחֲפֶץ חַיִּים וְאָמַר: עַל מֵה כְּתוּב שֶׁהַקַּב"ה עוֹזֵב אֵת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, 'וְלֹא יִרְאֶה בְּךָ עָרוֹת דְּבַר וְשֵׁב מֵאַחֲרָיו', אִם כֵּה, כָּל הַדּוֹר שְׂאֵפְשָׁר לְעַשׂוֹת ב'וֹלָא יִרְאֶה' הַכֵּל כְּדָא, הִלֵּא אֲנַחְנוּ זְקוּקִים לְעֵזֵר הַשִּׁי"ת, וּבִכֵּן, עֲלִינוּ לְהַחֲמִיר.

מַעֲשֵׂה זֶה סִפֵּר כַּעַד רֵאִיָּה הַגָּאוֹן רַבֵּי אַבְרָהָם קְלֵמְנוֹבִיץ וצ"ל, נְשִׂיא יְשִׁיבַת מִיר, שֶׁנִּכְחַ בְּמְקוֹם, וְשָׁח זֹאת בְּמִשְׁךְ הַשְּׁנִים פְּעֻמִּים רַבּוֹת. בְּנוֹ הַגָּאוֹן רַבֵּי שְׂרָגָא מְשֵׁה קְלֵמְנוֹבִיץ וצ"ל הוֹסִיף וְאָמַר: ה'חֲפֶץ חַיִּים' חֲדָשׁ בְּדַבְּרֵיו חֲדוּשׁ גְּדוֹל בְּמֵה שְׁבָרוֹר לְכַלְנוּ שֶׁהַקַּב"ה נִמְצָא אֶתְנוּ בְּכָל מְקוֹם, אוּלָם

וְדַרְשׁוּ חֲז"ל ('ילקוט שמעוני' בלק רמז תשעא): בְּשֵׁעָה שִׁירְדוּ לְמִצְרַיִם הָיוּ צְנוּעִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּתוֹךְ אֹהֶלוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר 'אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ'... אֲלָא כָּל אֶחָד בְּאֹהֶלוֹ צְנוּעַ, וְאִפְלוּ כְּשֶׁהָיוּ שָׂשִׂים רְבוּא בְּמִדְבָּר כִּי הָיוּ צְנוּעִים וְלֹא הָיָה אֶחָד מֵהֶם פּוֹתֵחַ פְּתָחוֹ כְּנֶגֶד פְּתָחוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, כִּיּוֹן שֶׁצִּפְפָּה בַלְעָם 'וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל שָׂכֵן לְשִׁבְטֵי', הִתְחִיל מְשַׁבְּחַן 'מִה טָבוּ אֹהֲלֵיךָ יַעֲקֹב'.

וַיְדוּעִים דְּבָרֵי הַמְהַר"ל מִפְּרָאג בְּסִפְר 'נִצַּח יִשְׂרָאֵל' (פּרָק נט): הִנֵּה בָּאוּ הַכְּתוּב הַזֶּה שֶׁאָמַר 'מִה טָבוּ אֹהֲלֵיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֵיךָ יִשְׂרָאֵל' עַל קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל וְצִנְיָעוּתָם. כִּי הָאֵהָל שֵׁם הַצְּנִיָּעוּת, וְלִכְךָ אָמַר שְׂרָאוּי שֶׁתְּשֻׁרָה שְׂכִינָה עֲלֵיהֶן.

וְהַגִּיד עַל זֶה הַרְה"ק רַבִּי מִנְחֵם מִנְדֵּל מְלִיבּוֹאִיטִשׁ זִיע"א ('ילקוטי שיחות' תשל"ח, פרשת בלק): מִתְּכֵן פְּרוּשׁוֹ שֶׁל רַש"י נִרְאֶה גְדֹל עֵינֵי הַצְּנִיָּעוּת, שֶׁאִף זֶה שָׂאִין פְּתִיחֵיהֶם מְכֻוֵּנִין זֶה כְּנֶגֶד זֶה, שֶׁלְּכַאוּרָה אֵינוֹ עֵינֵי עֵקְרֵי כְּצִנְיָעוּת שֶׁהָיָה תְּכַלִּיתוֹ הוּא רַק שְׁלֹא יֵצֵיץ לְתוֹךְ אֹהֶל חֲבֵרוֹ, הִנֵּה גַם דְּבַר זֶה בָּכָחוֹ לִפְעַל שֶׁאִפְלוּ בַלְעָם הִרְשַׁע עָלָה בְּלָבוֹ שְׁלֹא לְקַלְלֵם, וְעַד שֶׁבִּרְכָם 'כִּנְחָלִים נְטִי' וְגו'.

הַהוֹרָאָה מְזַה, אֵל יֵאמֹר אָדָם שֶׁבְּדָבָר גְּדוֹל וְעֵקְרֵי בְּצִנְיָעוּת, כְּעֵינֵי זֶה שֶׁכָּל שֶׁבֵט וְשֶׁבֵט שׁוֹכֵן לְעַצְמוֹ וְאֵינֶן מְעַרְבִין יֵהִי נֹזֵה, אֲבָל בְּפֶרֶט קַל בְּיוֹתֵר אֵין מִן הַהֲכָרַח לְדַקְדֵק כָּל כֵּה, כִּי עֲלֵיו לְדַעַת שֶׁגַם פֶּרֶט זֶה הוּא עֵינֵי עֵקְרֵי עַד שֶׁבְּכָחוֹ לְהַפְּךָ כָּל עֵינֵי בִלְתֵי רְצוֹי מִן הַקְּצָה אֶל הַקְּצָה.

וְעַדִּין מְקוּם לְפִתּוֹי הַיָּצֵר, בְּמִה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּנוֹגַע לְהַנְהִיגָה קְבוּעָה, אֲבָל כְּשֶׁהַנְּדוּן בְּהַנְהִיגָה עֲרֵאִית אֵין מִן הַחוּבָה לְדַקְדֵק כָּל כֵּה בְּצִנְיָעוּת וּבְקִלּוֹת כְּבַחְמוּרוֹת, גַּם בְּזֶה בָּאָה הַהוֹרָאָה רְאֵה פְּתִיחֵיהֶם שֶׁאֵינֶן מְכֻוֵּנִין זֶה מוֹל זֶה גַּם בְּהִיּוֹתָם בְּאֹהֲלֵים 'אֹהֲלֵיךָ יַעֲקֹב' אִפְלוּ בְּאֹהֶל עֲרֵאִי נֹגַע זְהִירוֹת וְצִנְיָעוּת כְּזֶה.

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

כִּי אָמַר לְהַגְאֹן הַקְּדוּשׁ, הַאִיךְ שְׁעוֹסֵק עֲכָשׁוֹ לְתַקֵּן תְּקִנּוֹת וְגִדְרִים בְּעֵינֵי בְּגֵדֵי צִנְיָעוֹת הַנְּשִׂים, וְאִז עֵנָה וְאָמַר לוֹ ה'עֲטֵרֵת צְבִי' בְּזֶה הַלְשׁוֹן: כָּל מִה שֶׁאֵתָּה עוֹשֶׂה וְכָל מִה שֶׁאֵתָּה אֹמֵר, הוּא טוֹב וְנִתְקַבֵּל בְּשָׁמַיִם. כִּי הִיָּה מְסַפֵּר כְּדֵי לְעוֹרֵר אֶת הַצְּבוּר עַד כְּמִה נַחַת רוּחַ נְעֻשָׁה וְנִפְעַל בְּשָׁמַיִם עַל יְדֵי שְׁמִירַת גְּדֵרֵי לְבוּשֵׁי הַצְּנִיָּעוֹת בְּכֻלָּל. וְהִיָּה הַדְּבַר נֹגַע בְּלָבוֹ וְנִפְשׁוֹ שֶׁיִּלְכוּ הַנְּשִׂים בְּלְבוּשֵׁי קִדְשָׁה וְצִנְיָעוֹת.

וּמַעֲשֵׂה שֶׁהִיָּה עֲבֵדָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁנַת תַּש"ו, שָׁנָה וּמְחִצָּה קִדְּם הַסְּתַלְקוּתוֹ מִן הָעוֹלָם, טָרַם שֶׁנִּגְשׁ לְמַעֲמַד הַנּוֹרָא וְהַנְּשִׁיבָה שֶׁל תְּקִיעַת שׁוֹפָר, צִוָּה ה'שׁוֹמֵר אֲמוּנִים' בְּבֵית מְדֻרְשׁוֹ לְקַרֵּב אֶת הַבִּימָה סְמוּךְ לְצַד הָעוֹזֵרֵת נְשִׂים, שֶׁיִּשְׁמְעוּ גַם הַנְּשִׂים הַדְּרָשָׁה קִדְּם תְּקִיעַת שׁוֹפָר, וּבְאֲמָצַע הַדְּרָשָׁה הִתְחִיל בְּמַר נִפְשׁוֹ וּבְדַמְעוֹת שְׁלִישׁ לְהַפְצִיר מִהַנְּשִׂים צְדֻקְנִיּוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ אִז בְּהָעוֹזֵרֵת נְשִׂים, שֶׁיִּמְסְרוּ נַפְשָׁם הֵם וּבְנוֹתֵיהֶם לְלַכֵּת בְּהַתְּקִנּוֹת הַקְּדוּשׁוֹת לְבוּשֵׁי בְּגֵדֵי הַצְּנִיָּעוֹת שֶׁתִּקְנֶן. וְסִיִּם וְאָמַר, כִּי אֵינִי הוֹלֵךְ לְתַקִּיעַת שׁוֹפָר עַד שֶׁיִּבְטִיחוּ הַנְּשִׂים בְּפֶה מְלֵא שְׁמִקְבָּלִים עֲלֵיהֶם וְעַל זֶרְעָם לְשַׁמֵּר כָּל הַגְּדֵרִים וְהַסִּיגִים מִבְּגֵדֵי לְבוּשֵׁי הַצְּנִיָּעוֹת שֶׁתִּקְנֶן.

וְכִי הוּא שֶׁכָּל הַנְּשִׂים הַבְּטִיחוּ אִז בְּמַעֲמַד הַנּוֹרָא בְּפֶה מְלֵא לְשַׁמֵּר וְלִילֵךְ בְּלְבוּשֵׁי הַצְּנִיָּעוֹת כְּפִי שֶׁהִתְקִין וְהַדְּרִיךְ אוֹתָם רַבְּנוֹ. וּבְזֶה הַמְּלִיצָה יִשְׁרָה מְקַבֵּלֵת שְׁמִירַת בְּגֵדֵי לְבוּשֵׁי הַצְּנִיָּעוֹת נִגְשׁ הַרְה"ק לְתַקִּיעַת שׁוֹפָר בְּשִׁמְחָה וְהַתְּרַגְּשׁוֹת עֲצוּמָה.

אִפְלוּ בְּאֹהֶל עֲרֵאִי נֹגַע זְהִירוֹת וְצִנְיָעוֹת כְּזֶה
בְּפֶרֶשׁת הַשְּׁבוּעַ, פֶּרֶשׁת בְּלָק, כְּתִיב (בְּמִדְבָר כַּד ה) 'מִה טָבוּ אֹהֲלֵיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֵיךָ יִשְׂרָאֵל', וּפֶרֶשׁ רַש"י: 'מִה טָבוּ אֹהֲלֵיךָ' - עַל שֶׁרָאָה פְּתִיחֵיהֶם שֶׁאֵינֶן מְכֻוֵּנִין זֶה מוֹל זֶה.

שו"ת קטר

חידון אֵלֶּ? נות - נושא פרסים
איזה כְּלִי נִשְׁקָ מְזַכֵּר בְּפֶרֶשָׁה זוֹ,
אֵךְ אֵינוֹ מוֹפִיעַ שׁוֹב בְּכָל הַתּוֹרָה?

הַפּוֹתֵרִים נִכְוֵה יִכְנָסוּ לְהַגְרָלָה אִי"ה עַל סִידוּר מְתִיבְתָא מְנַחָה מְעַרִיב בְּהוּצַת "עוֹז וְהַדֵּר".
אֵת הַפְּתִירוֹנוֹת יֵשׁ לְשַׁלּוּחַ אֵלֵינוּ עַד לְיוֹם שְׁנֵי לְמַסְפֵּר פֶּקֶס: 077-470-26-81
או לְמֵייל: magdenot@gmail.com
נֹא לְכַתּוֹב שֵׁם, כְּתוּבַת מְדוּיֶקֶת וְטִלְפוּן.
בְּרֵאשׁ הַדָּף לְצִיין "עֲבוּר חִידוֹן לְנוֹעַר".

פְּתִירוֹן הַחִידָה וְכֵן שֵׁם הַזּוֹכֵה, יִפּוֹרְסְמוּ אִי"ה בְּגִלְיוֹנוֹת הַבָּאִים

פְּתִירוֹן הַחִידָה - פֶּרֶשׁת תּוֹרִיעַ מְצוּרַע:

שֵׁם הַזּוֹכֵה בְּסִידוּר מְתִיבְתָא מְנַחָה מְעַרִיב
בְּהוּצַת "עוֹז וְהַדֵּר":
פֶּרֶשׁת תּוֹרִיעַ-מְצוּרַע:
ה' שְׁלֵמָה קִנִּיג מַחִיפָה.

ש. אֵיזוֹ מַכָּה מְעַשֵּׂר מְכֻוֹת מְצַרִים מוֹפִיעָה בְּפֶרֶשָׁה זוֹ (תּוֹרִיעַ)?
ת. הַתּוֹרָה דְּנָה בְּהַלְכוּת צִרְעַת הַשַּׁחֵן בְּעוֹר (וִיקְרָא יג, יח). שַׁחֵן הוּא אֶחָד מְעַשֵּׂר הַמְכֻוֹת הַמוֹפִיעוֹת בְּפֶרֶשׁת וָרָא (שְׁמוֹת ט, ט).

